

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Profesor Universitar, fost Procuror-general la Curtea de casație

PRIM-REDACTOR: **ION N. CESARESCU**REDACTOR-PROPRIETAR: **I. S. CODREANU****ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla, . . . 45 lei
 6 luni 20
 3 luni 10
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, **CALEA RAHOVEI**—6
 Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Considerații generale și istorice asupra privilegiilor și ipotecilor, urmare de d-l D. Alexandrescu.

JURISPRUDENȚA :

Curtea de casație, secțiuni-uite: *Ministerul de finanțe cu Dumitru G. Buligă;*

Idem, secția I: *Jean Bally cu Jeanne Roseti Rosnovanu ș. a., cu o Observație;*

Curtea de apel din Galați, secția I: *Fabrica de zahăr din Măreșești cu Firma Reinhold din Hanovera;*

Tribunalul Muscel: *Spiridon D. Emanoil cu Oficerul stărei civile din Câmpulung, cu o Observație de d-l Lt. G. Danicopol.*

CONSIDERAȚII GENERALE ȘI ISTORICE

ASUPRA

PRIVILEGIILOR ȘI IPOTECILOR

(Urmare *)

După ce am examinat în numărul trecut al acestei reviste privilegiile și ipotecile în dreptul roman și în dreptul nostru anterior, vom trece în revistă legiuirile străine cele mai importante asupra regulului ipotecar, arătând apoi, ca concluzie, modificările cele mai de căpitanie ce trebuie introduse în legea noastră.

Asupra sistemului francez și aceluia belgian, care a trecut în mare parte și în codul nostru, avem puține observații de făcut, aceste două legislații fiind destul de cunoscute.

Iată cum un autor belgian, Martou, rezumă reforma sistemului ipotecar adusă prin legea din 16 Decembrie 1851 ¹⁾:

«Caracterul acestei importante reforme poate fi rezumat într'un cuvânt. Publicitatea mutațiunilor imobiliare, a privilegiilor asupra imobilelor, a ipotecilor, și a tuturor sarcinilor reale, de orice natură ar fi, aceasta este ideea generală care dominează dispozițiile legiunii noi, și care este ca cheia bolței edificiului întreg».

Ceea ce distinge deci sistemul actual de acel roman este *publicitatea și specialitatea* ipotecei.

Legislația belgiană nu cunoaște ipoteca judiciară, pe care n-o cunoaște nici codul nostru. Vom vedea mai la vale, în concluziunea noastră, dacă aceasta este un bine sau un rău.

Art. 44 din legiuirea dela 1851, pe care codul nostru nu l-a reprodus, înființează ipoteca testamentară, care am văzut că există și în codul Calimach (art. 586), și care are de scop garantarea legatelor făcute de testator.

Dar dacă acest text a fost eliminat de legiuitorul nostru, legatarii, independent de asigurarea ce pot dobândi prin cererea separației de patrimonii (art. 781 și 1783), mai au și o ipotecă legală asupra imobilelor moștenirii, ipotecă care are de scop asigurarea executării ultimelor voințe ale testatorului... *ut omnibus modis voluntatis ejus satisfiat*, și care se datorește lui Justinian (L. 1, in fine, Cod, *Communio de legatis*, etc., 64. 3). Aceasta rezultă din art. 902 § 2 ²⁾.

Nu vom semnală de ocamdată mai multe dispoziții din legea belgiană, pentru că vom avea ocazia de a le examina pe toate în cursul acestor Comentarii, dacă D-zeu ne va da viață și puterea de muncă necesară.

Ca și legea belgiană din 1851, codul civil italian din 1866 a îmbunătățit sistemul ipotecar francez, fără a-i schimba însă bazele.

După acest cod, toate ipotecile trebuie să fie aduse la cunoștința terților prin înscrierea lor (art. 1981). Această înscripție nu este supusă la reînnoire, nici după 10 ani, ca în codul francez, nici după 15, ca în codul nostru, căci înscripția primitivă păstrează ipoteca timp de 30 de ani dela data ei (art. 2001).

În fine, cu privire la ipoteca judiciară, necunoscută în dreptul nostru actual, art. 1986 dis-

*) Vezi *Curierul Judiciar* din anul curent, No. 26.1) Martou, *Privil. et hypothèques*, I, *preface*, p. 9.

2) Vezi în acest sens numeroasele autorități citate în tom. IV al Coment. noastre, p. 599, nota 1 (ed. 1-a) și în tom. VIII, p. 508, nota 1.—*Contră*: Aubry et Rau, III, § 264, p. 353, 354 (ed. a 5-a) și VII, § 722, p. 493, text și nota 24 (ed. a 4-a); Nacu, III, p. 693, No. 201; Trib. imperiului german, Sirey, 87. 4. 19, etc.

pune că ea poate fi înscrisă asupra ori cărui imobil al debitorului; cât pentru imobilele dobândite de dânsul în urma condamnării sale, inscripția nu poate fi luată decât pe măsura ce ele parvin debitorului, *a misura che essi pervengono al debitore*.

Privilegiul vânzătorului, acel al comoștenitorilor și al copărtașilor sunt transformate în ipotecă legale (art. 1969); și codul italian nu recunoaște alte privilegii asupra imobilelor, decât acel pentru cheltueli de judecată, *per le spese del giudizio*, și acel al Statului (art. 1961, 1962)³⁾, etc.

În Austria, regimul ipotecar este organizat prin legea din 23 Iunie 1871⁴⁾. (Vezi și art. 447 urm. C. austriac).

În Austria, ca și în Germania, cuvântul *Pfandrecht* (dreptul de amanet) este un termen generic, care se aplică atât siguranțelor mobiliare, adică amanetului (*Handpfand*), cât și siguranțelor imobiliare, adică ipotecii (*Hypothek, Grundpfand*)⁵⁾.

Dobândirea unei ipotecă este supusă îndeplinirii formalităților prescrise pentru dobândirea proprietății imobiliare, adică înscrierii în registrul funciar (*Grundbuch*). Titlul sau creanța nu conferă de cât un drept personal contra debitorului; ea nu conferă nici un drept real asupra lucrului⁶⁾.

Această înscriere se face după cererea creditorului înscrisă într-un act public sau privat, cu consimțământul debitorului imobilului. Capacitatea părților nu trebuie să fie contestată (art. 26, 31, 32 *Grundbuchgesetz*).

Creditorul ipotecar poate să dea dreptul său ca garanție unui terțiu (*Afterpfand*), sub condiția de a se face în registrul funciar o inscripție în acest sens⁷⁾.

Rangul creditorilor se determină prin data înscrierii lor în *Grundbuch*. Doi sau mai mulți creditori pot să aibă același rang, dacă aceasta este declarat în momentul chiar al înscrierii (art. 103 *Grundbuchgesetz*).

În cât privește Ungaria, regimul ipotecar este cărmuit de legea XI din 1840⁸⁾.

În Germania, regimul ipotecar este astăzi cărmuit de art. 873 urm. și 1113 urm. din noul cod civil. Ipoteca nu ia naștere de cât prin înscrierea ei în registrul funciar (*Grundbuch*) (art. 873 C. civil).

O fracțiune dintr-un imobil nu poate fi ipotecată, decât dacă este o parte indiviză dintr-o proprietate (art. 1114); de unde rezultă că proprietarul exclusiv al unui fond, nu poate să greveze numai o parte din acest fond, iar un coproprietar nu poate să greveze de cât partea sa întreagă.

Codul german nu admite ipotecarea uzufructului unui imobil, pe care îl admite codul nostru (art. 1750, 2°)⁹⁾.

Dacă imobilul ipotecat este dat cu chirie sau în arendă, ipoteca se întinde, în principiu, asupra câștiurilor datorite (art. 1123)¹⁰⁾.

De câteori proprietatea imobilului dă drept la oarecare prestații periodice, ipoteca se întinde asupra acestor prestații (art. 1126), etc.

De câteori obiectele supuse ipotecii au fost asigurate, ipoteca se întinde asupra creanței contra asigurătorului (*so erstreckt sich die Hypothek auf die Forderung gegen den Versicherer*).

Creanța încetează însă de a servi drept garanție creditorului ipotecar, când obiectul asigurat a fost reclădit sau înlocuit prin altul (art. 1127), etc.¹¹⁾.

În Spania, regimul ipotecar este cărmuit de legea ipotecară din 8 Februarie 1861; din 21 Decembrie 1869 și din 7 Iulie 1877, la care trimite Codul civil din 1889 (art. 1880)¹²⁾.

În Portugalia, regimul ipotecar este cărmuit de art. 888 urm. din Codul civil dela 1867, completat printr-un decret din 1867 și un regulament aprobat printr-un decret din 1870¹³⁾.

Venim, în fine, la noul Cod elvețian, care are a se aplică dela 1912.

După art. 793 din acest cod, gajul imobiliar poate fi constituit sub formă de ipotecă, de titlul ipotecară¹⁴⁾, sau de scrisori de rentă. Orice altă formă este oprită.

³⁾ Vezi asupra privilegiilor și ipotecilor în codul italian, Chironi, *Trattato dei privilegi, delle ipoteche e del pegno* (2 volume, Torino, 1894).

⁴⁾ Vezi asupra acestei legi (*Grundbuchgesetz*), Ortlieb, *Bulletin de la société de législation comparée*, anul 1875 — 1876, p. 343 urm. Cpr. Guillaouard, *Privil. et hypothèques*, I, 83, 84; Répert. Sirey, v^o *Hypothèque*, 4545 urm.

⁵⁾ Cpr. art. 448 C. austriac, corespunzător cu art. 584 din codul Calimach. Vezi Stubenrauch, *Commentar zum österreichischen allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuche*, I, p. 590 urm. (ed. Schreiber din 1902).

⁶⁾ Art. 451 C. civ. austriac. Cpr. art. 589 (modificat) și 590 C. Calimach.

⁷⁾ Art. 454 C. civ. austriac. Cpr. art. 593 C. Calimach (modificat însă).

⁸⁾ Vezi Répert. Sirey, v^o *Hypothèque*, 4573 urm.

⁹⁾ Vezi Er. Barre, *Bürgerliches Gesetzbuch und Code civil*, § 61, ab intio.

¹⁰⁾ Ea se întinde, de asemenea, la produsele deslipite de fond și alte accesorii ale fondului. Vezi Er. Barre, *op. cit.* loco cit.

¹¹⁾ Cpr. art. 1721 din codul nostru, adaos după art. 10 din legea ipotecară belgiană. — Vezi pentru mai multe detalii asupra ipotecilor în dreptul german, Répert. Sirey, v^o *Hypothèque*, 4353 urm. și Er. Barre, *op. cit.*, § 61.

¹²⁾ Vezi Répert. Sirey, v^o cit., 4675 urm.; Guillaouard, *Privil. et hypothèques*, I, 87 urm.

¹³⁾ Vezi Répert. Sirey, v^o cit., 5023 urm.; Guillaouard, *op. cit.*, I, 92 urm.

¹⁴⁾ Cu privire la titlurile ipotecare, admise și în Franța altă dată prin decretul din 9 Messidor, anul al III-lea (27 Iunie 1795), vom menționa ipotecile sau garanțiile volante, pe care

Art. 794—823 din acest cod se ocupă pe larg de gajul imobiliar.

Cât pentru ipotecă, ea face obiectul art. 824—841 din acest cod.

Materia țiulelor ipotecare și a scrisorilor de rentă face obiectul art. 842 și urm.

Osebit de legislațiile mai sus expuse, sunt și altele care ar prezintă oarecare interes.

Astfel ar fi, de exemplu, legislația Angliei, a- ceea a Rusiei, a principatului Muntenegru¹⁵⁾, etc., însă nu ne putem întinde asupra lor; aceasta ne-ar conduce prea departe.

Acum că am semnalat, în privința regimului ipotecar, și principalele legislații străine, a venit momentul să conchidem. Concluzia noastră este că, dacă o reformă se impune și este cerută în Franța, cu privire la regimul ipotecar, o asemenea reformă n'ar strică nici la noi.

Nu vorbim de chestii de detalii; acestea vor fi semnalate la fiecare text în parte. Vom atinge numai câteva chestiuni generale.

Astfel, avem nevoie de un cadastru, care să constituie baza proprietății funciare.

De asemenea, ar fi de dorit ca bunurile tatălui și ale mamei să fie lovite de ipotecă legală, atunci când ei sunt tutori. Cerem deci abrogarea art. 1767 din codul civil, care este o inovație nenorocită a legiuitorului nostru; căci dacă este adevărat că copii găsesse o garanție oarecare în afecțiunea părinților, nu mai puțin adevărat este că multe averi s'au văzut risipite și nimicite prin neglijență, și de multe ori chiar prin reaua credință a unor părinți denaturați¹⁶⁾.

O altă inovație, pe care am dori s'o vedem cât de curând introdusă în legea noastră, este ca tutorul care nu are avere imobiliară să poată fi supus la darea unei cauțiuni, așa cum dispun anume atât codul Caragea cât și codul italian (art. 292, 293); căci, față de legea noastră, și din cauza lacunele ce ea cuprinde, de câte ori tutorul nu va avea avere imobiliară, sau va avea o avere neîndestulătoare, minorul sau interzisul nu va avea nicio garanție reală, sau va avea o garanție insuficientă. În Belgia, cel puțin în asemenea cazuri, consiliul de familie poate să oblige pe tutor a de-

pune banii la casa de consemnații (art. 55, 56 L. din 1851), ceea ce la noi este inadmisibil, pentru că nu se poate înființa o garanție în favoarea unor incapabili fără un anume text de lege¹⁷⁾.

O a patra inovație pe care o credem utilă și chiar necesară, este introducerea ipotecei judiciare. Această ipotecă are mulți adversari, și desființarea ei s'a cerut acolo unde există, de exemplu în Franța¹⁸⁾. Cu toate acestea, nimic nu este mai salutar decât această ipotecă.

Iată cum un autor o justifică.

«Mulți creditori se mulțumesc cu un titlu chirografar; pentru că ei știu că vor dobândi ipoteca judiciară atunci când vor voi, și îndată ce au obținut-o, ei se mulțumesc cu ea și nu împing lucrurile până la urmărire. Dacă se va desființa ipoteca judiciară, creditorii vor cere mai totdeauna o ipotecă convențională, și debitorii vor fi mai des urmăriti. Mai mult încă, când un debitor vede că este în ajunul de a fi urmărit și executat, el își instrăinează imobilele sale, și ipoteca judiciară apără adeseori pe creditori în contra acestor acte de rea credință, căci el nu are nevoie de a dovedi fraudă și de a exercita acțiunea pauliană pentru a anula aceste instrăinări, ipoteca judiciară dându-i un drept de urmărire care îl apără în contra lor»¹⁹⁾.

Deci, ipoteca judiciară trebuie introdusă cu o oră mai înainte. Dacă desființarea ei se cere în Franța, cauza este că acolo ea este rău organizată. Prim urmare, s'o îmbunătățim și s'o organizăm cum se cuvine, pentru ca ea să poată da roadele așteptate.

Acestea nu sunt singurile modificări ce s'ar putea aduce legislației noastre. Mai sunt încă multe altele; nu le putem însă trece aci în revistă pe toate. Am arătat numai câteva din lacunele legii noastre, pentru a dovedi că reforma, în privința regimului ipotecar, se impune și în țara noastră.

Cu cât regimul ipotecar al unei țări lasă mai puțin de dorit, cu atât creditul acelei țări este mai mare, și cu atât, prin urmare, ea este mai bogată.

Nu putem mai bine termina această scurtă dare de samă istorică, decât reproducând următoarele cuvinte ale lui Réal, pline de adevăr²⁰⁾.

«Materia ipotecilor este, fără îndoială, cea mai însemnată din toate acele care trebuie să intre în compunerea unui cod civil. În adevăr, ea interesează averea mobilă și imobiliară a tuturor cetățenilor, precum și toate tranzacțiunile sociale. După modul cum această materie va fi tratată, ea va da viață și mișcare creditului public și particular, sau va fi mormântul lor».

D. ALEXANDRESCO

practica judecătorească le admisesse și în Moldova, deși ele nu erau consacrate prin nicio lege, și cari treceau prin gir din mână în mână. Vezi *Tr. nostru în limba franceză*, p. 465.

¹⁵⁾ Vezi asupra legislației Engletterei, Rusiei și principatului Muntenegru (C. civil din 1888, art. 865 urm.), Répert. Sirey, *v° cit.*, 4450, 4923 urm., 5122 urm. Mai vezi asupra legislației Suediei, Répert. Sirey, *v° cit.*, 5226 urm., etc. Regimul ipotecar este cărmuit în Suedia de legea de la 16 Iunie 1875 (*Ann. de législation étrangère*, anul 1876, p. 814 urm.). Unele din textele acestei legi au fost modificate printr-o lege recentă din 1907. Vezi *Ann. de législ. étrangère* din 1907 (volum apărut acum câteva zile), p. 807.

¹⁶⁾ Vezi tom. II al Coment. noastre, p. 681, nota 1 (ed. a 2-a).

¹⁷⁾ Vezi tom. II al Coment. noastre, p. 685 (ed. a 2-a).

¹⁸⁾ Vezi Guillaud, *Privil. et hypothèques*, I, 122 bis. Cpr. Martou, *Privil. et hypothèques*, II, 698 urm. Vezi asupra ipotecei judiciare în Italia, Chironi, *op. cit.*, II, 178 urm., pag. 302 urm.

¹⁹⁾ Planiol, II, 2873 (ed. a 5-a).

²⁰⁾ Raport către Consiliul de Stat, ședința din 12 pluvioasă, anul al XII-lea.

Inalta Curte de casație și Justiție, Secțiuni-Unite

Audiența dela 25 Februarie 1910

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, Prim-președinte

Ministerul de finanțe cu Dumitru G. Buligă

Legea asupra interzicerii importului zaharinei. — Înțelesul art. 12 din această lege. — Constatarea instanței de fond că o persoană nu s'a servit de zaharină la îndulcirea băuturilor. — Chestiune de fapt.

Din dispozițiunile art. 12 din legea pentru interzicerea importului zaharinei rezultă că legiuitorul a voit să pedepsă ască pe acei ce se vor dovedi că au dat zaharină o întrebuințare ilicită, servindu-se de această substanță la fabricarea, prepararea ori numai îndulcirea diferitelor alimente, băuturi sau a ori căror produse industriale.

Prin urmare, când instanța de fond constată că o persoană nu s'a servit de zaharină pentru a îndulci băuturile din stabilimentul său, această constatare este suverană și nu poate fi censurată de Curtea de casație.

Deciziunea 2/910. — Respins, în lipsa intimatului, recursul făcut de Ministerul de finanțe, contra sentinței Trib. Dorohoi, No. 41/908, dată în proces cu Dumitru G. Buligă.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat al Statului C. Marinescu, în dezvoltarea motivului de casare.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare dedus în judecata secțiunilor-unite:

«Greșită în interpretare a art. 12 din legea zaharinei dela 19 6 și exces de putere. Dumitru G. Buligă debitant de băuturi din cătunul Socrugeni, comuna Hârlău, districtul Dorohoi, a fost amendat fiindcă a îndulcit cu zaharină rachiul și vinul din debitul său. Tribunalul de Dorohoi, judecând apelul numitului, a anulat procesul-verbal, pe motiv că deși se constată din acel proces verbal că Buligă pusese în consumație băutura îndulcită cu zaharină, dar nu se constată că apelantul îndulcise băutura. caz numai care constituie contravențiunea «Instanța de apel a făcut eroare. Punerea în consumație a vinului îndulcit cu zaharină se făcea de către cărciumarul Buligă, nimeni altul nu avea interes să îndulcească băutura decât acela care o debita și care trăgea profit din acest fapt; afară de aceasta, nici contravenientul nu a pretins și nu a articulat ceva la redactarea procesului-verbal, arătând pe un altul care să fi îndulcit cu zaharină băutura pe care dânsul o desfăcea. Îndulcirea ca fapt al contravenientului se dovedea dar cu suficiență.

«Tribunalul neținând socoteală de cele constatate de procesul-verbal și de consecințele logice și firești, cari se puteau trage din ele, a interpretat greșit art. 12 din legea zaharinei dela 1906 și cu un manifest exces de putere a înfirmat procesul-verbal».

Având în vedere sentința Tribunalului Dorohoi supusă recursului;

Văzând art. 12 din legea pentru interzicerea importului zaharinei;

Considerând că rezultă din dispozițiunile acestui articol că legiuitorul a voit să pedepsească pe acei ce se vor dovedi că au dat zaharină o întrebuințare ilicită, servindu-se de această substanță la fabricarea, prepararea ori numai îndulcirea diferitelor alimente, băuturi sau a ori căror produse industriale;

Considerând că în speță instanța de fond pentru a anula procesul-verbal de constatarea contravențiunii imputată părâtului și pentru care era condamnat la cinci mii lei amendă prin deciziunea Ministerului de finanțe, direcțiunea vâmlor, cu No. 162038/905, motivează că din procesul-verbal de contravențiune, din celelalte dovezi și prezumpțiuni administrate de Mi-

nisterul de finanțe pentru dovedirea contravențiunii, nu și-a format convingerea că părâtul s'ar fi servit de zaharină pentru a îndulci băuturile din stabilimentul său;

Considerând că asemenea constatări și aprecieri fiind de atributul suveran al instanței de fond, sentința supusă recursului se susține pe acest motiv și, prin urmare, din acest punct de vedere, mijlocul de casare este neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 3 Februarie 1910

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, Prim-președinte

Jean Bally cu Jeanne Rosetti Rosnovanu ș. a.

Separățiune de patrimoniu. — Dacă separățiunea se poate admite pe simple închiștudinii sau temeri de insolvabilitate a soțului.

Dreptul Curței de casație de a preciza adevăratul caracter al faptelor invocate care ar constitui dezordine în daraverile bărbatului. — (art. 1256 din codul civil)

1. Dacă nu este necesar a se aștepta ca ruina bărbatului să fie completă, pentru ca femeia să poată cere separățiunea de patrimoniu, totuș pentru ca justiția să poată admite această separățiune, trebuie a se dovedi un pericol cert la care dezordinele afacerilor bărbatului ar expune dote.

Prin urmare, dacă pericolul nu este evident, pe simple închiștudinii sau temeri de insolvabilitate nu se poate justifica o separățiune de patrimoniu.

2. Dacă instanțele de fond au dreptul de a declara și constata, în mod suveran, faptele care sunt arătate cum că ar constitui dezordinele daraverilor bărbatului, aparține însă Curței de casație de a le califica, adică de a le preciza adevăratul lor caracter; cu alte cuvinte, termenii «dezordinele daraverilor bărbatului» întrebuințați de art. 1256 din codul civil sunt o expresiune legală și, ca atare, este în atribuțiunile Curței supreme de a le indica sensul și înfățișarea.

Decizia 62/910. — Admis recursul și casată, în urma divergenței ivite, după recursul făcut de Jean Bally, decizia Curței de apel Iași S. I, No. 50/909, dată în proces cu Jeanne Rosetti-Rosnovanu și Em. Rosetti Rosnovanu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat I. Saita în dezvoltarea motivului de casare și;

Pe d-l avocat P. Missir în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Exces de putere și greșită interpretare a art. 1256 din C. civil și violarea tuturor regulilor în materie de regim total și de separățiune de patrimoniu.

«Onor. Curte de apel acordă d-nei Rosnovanu separățiunea patrimoniului dotal deși recunoaște ea însăși că datorită actuale ale soțului, care nu întrec suma de 35.000 lei față cu venitul anual de peste 40.000 lei, al fondului dotal, precum și faptul că s'ar fi sequestrat 5000 lei din acest venit, nu sunt suficiente pentru a îndreptăți pe soție de a se plânga de sus-tracțiunea venitului dotal dela destinația sa și deci aceste împrejurări nu justifică de loc separățiunea patrimoniului.

«Pentru a motiva deciziunea sa Curtea de apel invoacă faptul că nu e exclusă posibilitatea ca soțul să mai contracteze noi datorii și atunci justiția ar putea să mai sustragă o parte din venituri, pentru plata creditorilor.

Judecând astfel Curtea de apel, stabilește principiul că se poate acorda soției, separațiunea patrimoniului dotal, pentru datorii viitoare și inexistente încă și violează deci toate regulile în materie de regim dotal și de separațiune de patrimoniu și comite un exces de putere prin ceea ce nu interzice și introduce dispozițiuni noi în art. 1256 din C. civil.

Având în vedere că prin decizia supusă recursului Curtea de apel a admis acțiunea intentată de intimata Jeanne Rosetti-Roznovanu pentru separația patrimoniului său dotal de averea soțului său Emanoil Rosetti-Roznovanu și, ca consecință, a respins intervenția recurentului Jean Bally, făcută în calitate de creditor al soțului;

Considerând că faptul pe care Curtea de apel l-a stabilit, pentru a motiva decizia sa, este că venitul dotei în sumă de 40.000 lei anual este micșorat cu suma de 5000 lei, cât s'a afectat de tribunal pentru plata datoriei de 35.000 lei, pentru care Jean Bally și Vincler au făcut poprire; Că, pe lângă aceasta, Curtea de apel mai afirmă că dacă această sumă n'ar fi poate suficientă pentru a motiva cererea de separație de patrimoniu, dar că n'ar domni ordine în daraverile bănești ale soțului, fără însă să stabilească de unde ar rezulta această dezordine și care este gravitatea ei;

Apoi, mai adaugă că este posibil ca în viitor bărbatul să contracteze datorii mai mari, cari ar putea pune dotea în pericol, și că, așa fiind, cu drept cuvânt soția poate fi îngrijată că veniturile dotale au să fie deturnate dela destinația lor;

Considerând că, conform art. 1256 din C. civil, femeia poate să ceară separarea patrimoniilor dacă dotea este în pericol de a se pierde și dezordinele daraverilor bărbatului este ajunsă, la așa grad, încât este îndoișor că averea sa ar putea fi îndestulată pentru veri-ce acțiune ce femeia ar putea să aibă la timpul convenit în contra averi bărbatului;

De aci dar rezultă că dacă nu este necesar a se aștepta ca ruina bărbatului să fie completă pentru ca femeia să poată cere separația de patrimoniu, totuși, pentru ca justiția să poată admite această separație trebuie a se dovedi un pericol cert, la care, desordinea afacerilor bărbatului ar expune dotea; că așa fiind dacă pericolul nu este evident, pe simple închișturi sau temeri de insolvabilitate nu se poate justifica o separațiune de patrimoniu;

Considerând că dacă instanțele de fond au dreptul de a declara și constata în mod suveran faptele cari s'întâlnesc arătate cum că-ar constitui desordinea daraverilor bărbatului, aparține însă înaltei Curți de casație de a le califica, adică de a le preciza adevăratul lor caracter; cu alte cuvinte termenii «desordinea daraverilor bărbatului» întrebuițai de art. 1256 din C. civil, sunt o expresiune legală, și ca atare este în atribuțiile Curții supreme de a le indica sensul și înținderea;

Considerând că în specie instanța de fond pentru a admite separația de patrimoniu nejustificând cum că d n faptele constatate ar reesi un pericol cert și evident, ci bazându-se mai mult pe simple închișturi și temeri de o viitoare insolvabilitate, a dat o greșită interpretare și prin urmare a violat termenii legali și dispozițiunile art. 1256 din C. civil.

Pentru aceste motive, Curtea casează.

Observație. — Decizia Curții de casație ce publicăm astăzi este juridică. Ea a fost aprobată de Directorul, d-l D. Alexandresco, într-o însemnată observație publicată în *Deptul* din anul curent 1910, No. 23.

(N. R.)

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, SECȚIA I

Audiența dela 30 Octombrie 1909

Președenția d-lui D. G. TAZLAUANU, prim-președinte
Fabrica de zahăr din Mărășești, ca firmă Reinhold din Hanovra
Decizia No. 169.

Brevete de invențiune. — Hotărâri preparatorii prin cari se ordonă sechestrarea obiectelor contrafăcute. — Dacă asemenea hotărâri sunt supuse apelului. — (Art. 31 și 32 din legea brevetului de invențiune și art. 323 și 610 din Procedura civilă).

Sechestrul asigurător. — Necesitatea unei acțiuni principale.

1. *De dreptul de apel, în general, există ori de câte ori legea nu-l interzice fie printr'o dispozițiune categorică de lege, fie în mod virtual.*

Prin urmare, deciziunile preparatorii prin cari tribunalul, în virtutea art. 32 din legea brevetelor de invențiune, ordonă sechestrarea obiectelor bănuite ca contrafăcute, nefiind legate de hotărârea asupra fondului, sunt supuse apelului, într-o cât acest drept nu este interzis nici expres nici virtual de legea brevetelor de invențiune, ci din contră îl admite în mod implicit prin autorizarea tribunalului a putea acorda executarea provizorie.

2. *Sechestrul din legea brevetelor de invențiune, având caracterul unui sechestrul asigurător, într-o cât nu se urmărește obiectele sechestrate pe bază de titlu executor, ci numai se oprește întrebuițarea lor, un asemenea sechestrul nu se poate înființa până ce nu există o acțiune principală fie asupra dreptului de proprietate sau posesiune a obiectului ce se sechestrează, fie asupra creanței ce se pretinde dela proprietarul obiectului, pentru motivul că acest sechestrul este numai o măsură provizorie de asigurare până la transarea definitivă a acțiunii principale, care acțiune, în materia brevetelor de invențiune, este plângerea adresată la parchet, conform art. 31 din sus zisa lege.*

S'au ascultat: din partea Fabricii Mărășești, d-nii avocați Gr. Th. Trancu și Cr. Tomulescu; din partea inginerului Akerman, d-nii avocați Miciora și Gr. Trancu-lăși.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de procuratorul fabricii de zahăr dela Mărășești, contra sentinței Tribunalului Putna, secția I, No. 188 din 1909, prin care se ordonă sechestrarea pietrelor refractare poroase importate de fabrica de zahăr dela firma Reinhold din Hanovra;

Având în vedere că reprezentantul firmei intimăte, mai înainte de orice apărare, opune că apelul este inadmisibil, pe motiv că legea brevetelor de invențiune din 1906 nu acordă acest drept; iar Procedura civilă, prin art. 323 îl interzice în toate hotărârile preparatorii sau premergătoare, și de oarece înființarea acestui sechestrul este o deciziune preparatorie, după cum însuș art. 32 din legea brevetelor o înțitulează, urmează că nu este supusă apelului;

Având în vedere că, în adevăr, art. 32 din legea brevetelor de invențiune spune că tribunalul va putea printr'o deciziune preparatorie să ordone sechestrarea obiectelor bănuite ca contrafăcute; însă aceste deciziuni preparatorii nu trebuiesc luate în sensul hotărârilor premergătoare sau preparatorii din Procedura civilă de oarece ele judecându-se separat sunt cu totul independente, nu sunt legate de hotărârea asupra fondului, pe când cele din Procedura civilă fac parte din însăș fondul afacerii pe care-l prepară, și de aceea acestea nu se judecă separat și deci nici nu se pot apela separat; că acest înțeles a trebuit să dea legiuitorul acestor de-

ciziuni preparatorii, rezultă și din împrejurarea că tot prin art. 32 spune că tribunalul va putea ordona executarea provizorie, dispozițiune care ar fi fost inutilă dacă ar fi înțeles ca ele să nu fie supuse apelului;

Având în vedere că dreptul de apel, în general, există ori de câte ori legea nu-l interzice fie printr'o dispozițiune categorică de lege, fie în mod virtual; în speță acest drept nu este interzis nici expres nici virtual de legea brevetelor de invențiune, din contră, după cum s'a arătat, îl admite în mod implicit prin autorizarea tribunalului a putea acorda execuțiune provizorie;

Având în vedere că nici nu s'ar putea înțelege pentru ce legiuitorul ar fi ridicat dreptul de apel într'o materie unde controlul celei de a doua instanțe ar fi atât de trebuitor, fiind vorba de a măsura atât de gravă care de multe ori ar putea compromite o întreagă industrie, sau cel puțin i-ar putea aduce mari pagube;

Că, așa fiind, apelul este admisibil și deci finele de neprimire urmează a fi respins.

In fond:

Având în vedere că reprezentantul fabricii de zahăr din Mărășești cere reformarea sentinței Tribunalului Putna, secția I, No. 188 din 1909 prin care s'a admis sechestrarea pietrelor poroase aduse din Hanovra dela firma Reinhold, pe motiv că cererea de sechestrare trebuia făcută odată cu cea principală pentru stabilirea contrafacerii sau pentru daune; că, în orice caz, această măsură nu trebuia luată contra fabricii din Mărășești, care nici nu fabrică nici nu speculează asupra acelor pietre poroase, ci numai le întrebuințează în fabricarea zahărului;

Având în vedere că, mai înainte de orice discuțiune, trebuie stabilit ce fel de sechestrare este acel orânduit prin legea brevetelor de invențiune din 1906; căci se știe că sechestrările sunt de două feluri: de asigurare și de urmărire; sechestrul de asigurare este acel care se ordonă atunci când fiind discuțiune asupra proprietății sau folosinței unui lucru, se oprește instrăinarea lui până la definitivă judecată (art. 1632 din Codul civil), precum și acela care se ordonă pe averta de debitorului ca să n'o instrăineze până ce creditorul își va valorifica drepturile sale printr'o hotărâre definitivă (art. 613 din Procedura civilă); iar sechestrul de urmărire este acel care se ordonă asupra lucrurilor mobile ale debitorului cari se urmăresc în executarea unui titlu definitiv (art. 411-urm. Procedura civilă);

Având în vedere că în sechestrările asigurătoare cări se mai numesc și judiciare, legiuitorul subordonează aplicarea lor unei acțiuni principale, fie pentru stabilirea dreptului de proprietate sau posesiune asupra obiectului însuși, fie pentru lichidarea creanței ce creditorul pretinde că are asupra proprietarului obiectelor sechestrate;

Având în vedere că sechestrul din legea brevetelor de invențiune are caracterul unui sechestrul de asigurare, căci nu se urmărește obiectele sechestrate în baza unui titlu executoriu, ci numai se oprește întrebuințarea lor până la judecata acțiunii de contrafacere sau de daune, ce brevetatul ar intența în contra fabricantului sau contra aceluia unde se găsește;

Având în vedere că sechestrul asigurător nu se poate înființa până ce mai întâiu nu există o acțiune principală, fie asupra dreptului de proprietate sau posesiune a obiectului ce se sechestră, fie asupra creanței ce se pretinde dela proprietarul obiectului, pentru motivul că acest sechestrul este numai o măsură provizorie de asigurare până la tranșarea definitivă a acțiunii principale;

Având în vedere că legea brevetelor de invențiune, art. 31, spunând că titularul brevetului va putea să urmărească faptele de contrafacere, adresând parchetului plângerea sa, și de oarece, după acest articol vine imediat art. 32 care vorbește de sechestrul, apoi urmează neîndoios că legiuitorul a vroit să subordoneze acordarea sechestrului plângerii la parchet, de altfel după cum este regula în toate sechestrările asigurătoare;

Având în vedere că această plângere la parchet, cerută de legea brevetelor, înlocuiește acțiunea principală pe care Procedura civilă o cere în sechestrările asigurătoare, de oarece însuși legiuitorul o indică brevetatului prin art. 31; a cere să introducă o altă acțiune în daune este a trece peste cerințele legiuitorului; nu se poate zice că plângerea la parchet n'ar echivala cu o acțiune așa după cum cere Procedura civilă, căci scopul legiuitorului, cerând o acțiune principală, a fost ca sechestrul să aibă un termen și să nu se perpetueze, scop care se atinge prin plângerea de contrafacere la parchet, care poate fi urmată de deschiderea acțiunii publice unde brevetatul se poate constitui parte civilă; iar în caz când acțiunea publică nu s'ar deschide sau brevetatul nu s'ar constitui parte civilă, sechestrul nemi având nici un temei, instanțele judecătorești îl vor ridica negreșit, iar cauziunea, care în această materie este obligatorie (art. 32), va servi a acoperi daunele pricinuite prin aplicarea sechestrului;

Având în vedere că, în speță, din certificatul parchetului se constată că Akerman, reprezentantul firmei Reinhold din Hanovra, a făcut plângere de contrafacere la Parchetul Tribunalului Putna, unde se fac cercetări; că deși această plângere este făcută după cererea de sechestrul, însă într-o dată ea există în momentul ordonării acestui sechestrul de către tribunal, nu mai rămâne în discuție condițiunea art. 31 este îndeplinită, căci nici legea nici rațiunea nu cer ca să fie concomitentă sau să precede cererea de sechestrul;

Că, astfel fiind, motivul de apel, bazat pe lipsa acțiunii principale, este neîntemeiat;

Având în vedere că cellalt motiv de apel, că fabrica de zahăr din Mărășești nu fabrică nici nu speculează asupra pietrelor poroase sechestrate, ci numai le întrebuințează în fabricarea zahărului, fiind relativ la fondul afacerii, ar fi să se prejudicie însuși acest fond, dacă s'ar discuta cu ocaziunea înființării sechestrului, care este o măsură cu totul provizorie. Că, dar, motivele de apel fiind neîntemeiate, bine s'a aplicat de către tribunal sechestrul asigurător asupra pietrelor poroase importate dela Reinhold;

Având în vedere însă că suma de una mie lei, cauziunea cerută de către tribunalul firmei reprezentată de Akerman, fiind prea mică în raport cu daunele ce se pot pricinui fabricii din Mărășești prin aplicarea acestui sechestrul, în caz când plângerea n'ar fi întemeiată, Curtea o majorează la suma de cinci mii lei.

Pentru aceste motive, redactate de d-l prim-presedinte G. Tăzlăuanu, în majoritate, admite în parte apelul, etc (ss) D. G. Tăzlăuanu; D. Buzdugan; T. Istrate; A. Bărsescu.

Opiniune

Subsemnatul sunt de părere a se admite apelul Fabricii de zahăr din Mărășești contra sentinței Tribunalului Putna, secția I, No. 188 din 1909;

În privința chestiunii de a se ști dacă, după art. 32 din legea brevetelor de invențiune, se poate sechestra obiectele bănuite ca contrafăcute, fără să fie nevoie de o acțiune pornită în regulă, fie pe cale corecțională fie civilă subsemnatul sunt de părere că un asemenea sechestrul nu se poate cere și înființa fără a nu fi pornită o acțiune în justiție;

Dacă în regulă generală este stabilit că nici un sechestrul asigurător nu se poate înființa fără a nu fi subordonat unei acțiuni principale, cu atât mai mult cuvânt această condițiune trebuie să fie îndeplinită în baza legii speciale a brevetelor de invențiune, unde un asemenea sechestrul nu are alt scop decât asigurarea obiectelor presupuse contrafăcute pentru a fi verificate;

Acest principiu nefiind contestat, nu se poate zice că singura plângere adresată parchetului de către brevetat ar echivala cu o acțiune în justiție propriu zisă, căci a se admite o asemenea teorie ar fi dintre cele mai vexatorii;

În adevăr, în teoria contrarie s'ar întâmpla ca un asemenea sechestrul să se înființeze și să dureze un timp destul de îndelungat, numai în baza unei simple plângeri adresată procurorului, dar cărei reclamațiuni nu i s'a dat nici un curs, și fără de a se putea preciza timpul cât urmează să dureze această stare de lucruri, astfel cum e în cazul de față, unde plângerea nu numai că e făcută după cererea sechestrului, dar care nici până azi nu se dovedește că i s'ar fi dat vreun curs. Prin urmare, când legiuitorul a subordonat sechestrul asigurător în materia brevetelor de invențiuni unei plângeri, intenția lui a fost ca această plângere să-și producă efectul prin intentarea unei acțiuni principale în justiție, fie pe cale corecțională, fie civilă.

Pentru aceste motive, sunt de părere a se admite apelul.

(s) N. Dumitrescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI MUSCEL

Audiența dela 5 Decembrie 1909

Președinția d-lui CONSTANTIN A. ROMANO, membru

Spiridon D. Emanoil cu Ofiterul stării civile în Câmpulung
Sentința No. 422 *)

Actele stării civile — Rectificarea lor. — Cazurile când ele pot fi rectificate. — (Art 84 din Codul civil).

În genere o rectificare în actele stării civile pe care judecătoareașă poate avea loc când există în act o eroare sau o omisiune sau când coprinde o enunțare ce n'ar fi trebuit trecută, sau când actul este neregulat în formă, sau nu poartă semnăturile necesare. Astfel, trecerea în actul de naștere a cuvântului grec nu poate fi o eroare, când se constată că ea e făcută de însuși tatăl înaintea ofiterului de stare civilă cu ocazia declarațiunii nașterii copilului, după cum constată ofiterul stării civile, că părintele este de naționalitate grec; așa că, acest fapt nu poate da loc la rectificarea actului de naștere, neîntrând în cazurile prescrise de lege.

Tribunalul,

Având în vedere cererea făcută de Spiridon D. Emanoil de a se rectifica actul său de naștere prin schimbarea cuvântului grec în acela de român macedonean; Ascultând susținerile mandatarului reclamantului și concluziunile d-lui reprezentant al Ministerului public; Având în vedere că conform art 84 din Codul civil rectificarea unui act de stare civilă este în competența tribunalului;

Că, însă, în genere o rectificare în actele de stare civilă pe cale judecătorească poate avea loc când există în act o eroare, cum ar fi asupra sexului, numelui, etc. O omisiune relativă la mențiunile cerute de lege, cum ar fi lipsa numelui tatălui ori al mamei; tot asemenea e caz de rectificare care coprinde o enunțare ce n'ar trebui făcută; prin aceasta se înțelege cazul când s'ar arăta spre pildă în actul de naștere filiațiunea adulterină sau paternitatea trecută fără a se fi avut declarația tatălui pentru un copil natural;

Se mai poate rectifica un act de stare civilă când este neregulat în formă nefiind dressat în prezența martorilor ceruți de lege, sau că nu poartă semnăturile necesare;

Considerând că în speță nu poate fi eroare, cum prelinde reclamantul când după însăși declarațiunea făcută de tatăl, care a înfișșat pruncul, ofiterul de stare civilă constată că părintele este de naționalitate grec;

Considerând că numai depozitiia unor martori, adusă ocazional, în interes de a schimba naționalitatea unei persoane, nu face suficientă dovadă tribunalului cum că în actul de naștere s'ar fi strecurat o eroare ce ar urma a se rectifica. Că, de s'ar admite cererea de față, ar fi a se excede puterile acordate de lege tribunalului și a se trece peste intențiunea legiuitorului; ar fi a se înlesni dobândirea cetățeniei române pe căi lăturalnice: căci făcându-se astfel de rectificări, în urma declarării cător-va martori, orice străin poate deveni român numai prin recunoaștere în loc de a cere naturalizarea, care implică condițiuni mult mai grele, și evident este că în speță aceasta a fost intențiunea lui Spiridon D. Emanoil;

Pentru aceste motive, tribunalul respinge, etc.

(ss) Romano; D. Cernescu.

Grefier (s) Const. C. Ionescu

OBSERVAȚIE. — Chestiunea judecată de Trib. Muscel și de Curtea din București este cel puțin îndolnică. În adevăr, se admite, în genere, atât de doctrină cât și de jurisprudență că se poate cere rectificarea unui act al stării civile de cătrei s'au făcut în actul de naștere mențiuni din acele cari nu trebuiau să se facă. Or, legea nu cere arătarea naționalității tatălui. (Vezi D. Alexandresco, tom. I, p. 449, ed. a 2-a). Prin urmare, după rigizarea principiilor, rectificarea actului de naștere era în speță admisibilă, și deci, atât tribunalul cât și Curtea au făcut o greșită interpretare a legii. Vezi în privința cazurilor în cari se poate, în genere, cere rectificarea unui act al stării civile, D. Alexandresco, op. cit., I, p. 448 urm.

Locot. Dr. G. Danielopol

CRONICA LEGISLATIVA

Importante debateri au fost ridicate la Senat cu ocazia interpretării d-lui Gh. Gh. Burghel, distinsul senator din Dorohoiu, în privința legilor rurale.

Activitatea d-sale în această privință e demnă de toată lauda aceluia pe cari îi preocupă chestiunile de însăși existență a celei mai întinse clase de la noi, și a celei mai obijduite putem adăoga, fără a ne teme de a fi contraziși de nimeni.

D-l Burghel a înfișșat și M. S. Regelui un memoriu în acest sens, pe care îl vom publica, dacă spațiul ne va permite, fiind de interes pur juridic.

Această rodnică activitate a fost încununată de succes căci a inspirat guvernul a aduce o lege în sensul interpelării atât de documentată, a senatorului din Dorohoiu.

* * *

Este curios cum jurisprudența noastră cu cât s'a îndepărtat dela epoca votării legilor rurale, cu atât mai mult a introdus restricțiuni păgubitoare în afară de prima interpretare. De aci contraziceri între primele hotărâri ale Inaltei Curți de casație și cele date mai în urmă, între soluțiile date de instanțele de fond și acelea ce treptat au fost modificate de Inalta Curte, în fine divergențele numeroase aduse în secții-unite, cari dovedesc că îndoiala există și în sânul Inaltei Curți.

*) Confirmată de Curtea de apel București secția I prin decizia No. 27/910 care a adoptat în totul motivele din sentința tribunalului.
(N. R.)

Încă dela 1900, Înalta Curte în secții-uite, casase o decizie a Curții din Galați cu două păreri, în care majoritatea Curții de fond decisese că văduvele nu pot moșteni prin testament, dela soțul fără copii.

E remarcabilă adnotațiunea lui Alexandru Degre (*Dreptul*, No 36/900) care de și admite juridica soluțiune a Înaltei Curți, critică redactarea ca prea sumară.

Legile cunoscute din 79 și 84 nu au schimbat nimic în economia celei din 64, prelungind numai termenul de 30 de ani și organizând anularea actelor de înstrăinare făcute altora, în afară de comună or satean.

Înstrăinările însă făcute legalmente chiar și unui satean ce nu a clăcut, sunt menținute.

Putem zice dar că a fost o adevărată turburare socială, noua jurisprudență care a mers până a aplica condica lui Caragea, a schimba ordinea succesorială din Codul civil a lui Cuza și a decreta că femeia muncitoare de pământ, nu este sateancă în înțelesul legii.

Foarte documentat, senatorul din Dorohoi a arătat toate nedumeririle jurisprudenței și rezultatul dezastruos al acestei stări de lucruri, care, grație speculatorilor ce mișună pe la sate, a pus în chestiune, proprietăți consolidate de peste 30 ani, destul că autorul sau vânzătorul să fi fost un preot, o sateancă, un învățător.

Nu putem analiza frumosul discurs al d-lui senator Burghel, rugăm însă pe acei ce se interesează de această vitală chestiune economică și juridică să o vadă în desbaterile Senatului dela 2 Martie (*Monitorul Oficial* dela 5 Martie curent).

D-l Ministrul al justiției, în această chestiune, recunoaște că au fost și deciziuni înțelepte cari au dat o adevărată interpretare legilor din 79 și 84, pe când altele, cum să le spunem dacă am lua *ad litteram* vorbele d-lui Ministrul, altele neînțelepte? decideau că inalienabilitatea e absolută.

În al doilea rând d-l Ministrul, întemeiat pe ultima jurisprudență a Înaltei Curți, dată în secții-uite, după multă ezitare în fatalul an 1907, arată că părerea ce începe să predomină, dinaintea supremei Curți, e că prin satean să înțelege numai cei ce se ocupă exclusiv cu plugăria *).

Și acest principiu nu a făcut vr'o dată îndoială dinaintea Înaltei Curți ca și acela că inalienabilitatea e tot relativă, chiar după 79 și 84.

Un cârciumar sau un alt târgoveț stabilit la sate nu poate dobândi pământ rural.

Dar preotul? Dar învățătorul?

Nici dânsii ne spune d-nu Ministrul al justiției, «după interpretarea Curții de casație», nici femeia, interpretare viguroasă adaugă d-sa, dar foarte posibilă.

Cu ocazia răspunsului, d-nu Ministrul al justiției arată că d-sa personal se teme de o lege interpretativă, să nu calce Constituția, principiul inalienabilității fiind introdus în Constituție încă dela 66.

Dar tot d-sa mai arată că alături de aceasta intransigență de principii, s'a produs în sânul guvernului și altă părere, anume ca dacă principiul abstract e introdus în Constituție, excepțiunile însă, adică aplicarea principiului sunt totdeauna lăsate legilor ordinare.

Înceind d-nu Ministrul al justiției sfârșea înbiind spre o solitudine respectuoasă către instanțele judiciare, ca ele să ție seamă de inconvenientele ce rigiditatea jurisprudențelor ar fi putut produce în practică.

Noi credem că această intervenire, nu pe cale legislativă, ar atinge principiul separațiunii puterilor și ar fi neconstituțională.

E adevărat că în materie constituțională știința a evoluat mult de când Montesquieu a pus în Franța, în veacul al XVIII, în mod cu totul metafisic, principiile de separațiune.

Nu ne putem întinde asupra acestor interesante chestiuni, cari altă dată au fost tratate cu mână de maestru într-o remarcabilă scriere a d-lui profesor Petre Missir.

Principiile au a se înlădia realității, căci legile sunt făcute pentru oameni și spre binele lor, iar nu pentru principii.

Inviolabilitatea și secretul scrisorilor sunt garantate prin Constituție.

Cine ar putea zice că legea penală sau comercială e neconstituțională, când într'un interes de ordin superior permite parchetului sau judecătorului sindic să deschidă scrisorile?

Tot așa principiul putea fi pus de inalienabilitate în Constituțiune, care neprecizând și modul practic de aplicare, a lăsat legilor rurale și însăși Codului civil ordinar regularea modului de dobândire de către un alt satean sau o comună.

Când legiuitorul rural a consolidat proprietatea clăcășească, nu a putut împroprietări pe toți sătenii cultivatori de pământ, ci i-a împărțit pe diferite categorii: frunțași, mijlocași, palmași sau toporăși, văduve fără copii, nevolnici.

Dar legiuitorul a mai prevăzut și altceva și anume: dacă acele țărini nu vor putea fi răscumperate de clacă, să nu cază în dreptul comun. Și atunci, fără alte categorii a permis însăși comunei și oricărui satean fără alt pământ să le dobândească după mijloacele ordinare ale art. 641 urm. din Codul civil, căci legile rurale nu au derogat dela principiile puse de Codul civil.

De aceea nu ezitam a felicită pe d-l senator Burghel pentru fericita idee ce a avut să aducă chestiunea fărănească atât de arzătoare, asupra acestui punct în dezbateră publică, cum și pe d-l Ministrul de domenii care a venit cu un asemenea proiect menit să aducă pace și liniște în familiile sătene.

Idem

A apărut: **CALAUZA PENTRU JUDECĂTORIILE DE OCOALE**, Cuprinzând: *Formular judiciar.—Acțiuni civile, comerciale și penale și acte de notariat.—De resortul Judecătorilor de ocoale urbane și rurale, cuprinzând câte o introducere cu noțiuni referitoare la materiile tratate, taxele respective din legea timbrului, notițe explicative la fiecare act și acțiune, textul noiei legi pentru judecătorii de ocoale, și al regulamentului ei, cu ultimele modificări, de d-l Ștefan Ivanovici, fost magistrat, avocat.*

Preț 3 lei. Depozit la *Curierul Judiciar*, care servește la cere orice cărți de drept, române și streine.

*) Vezi *Curierul Judiciar* No 31 și 83/907.